СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.
OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
РІК XLV. Ч. 276. Джерзі Сити, Н. Дж., субота, 27-го листопаду 1937. VOL. XLV. No. 276. Jersey City, N. J., Saturday, November 27, 1937
ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ЦІЛА АМЕРИКА ВІДСВЯТКУВАЛА ТОРЖЕСТВЕННО ДЕНЬ ПОДЯКИ

НЮ ЙОРК. — Згідно з американським звичаєм, ціла Америка відсвяткувала торжественно День Подяки. В той день ріжні американські склепи влаштовували по вулицях міст ріжні паради, получені з маскарадами. Також добродійні товариства на той день були більше щедрі, ніж в інших днях. Їх завданням було подбати, щоб у кожній хаті кожна особа, хочби не знати яка вбога, мала того дня традиційний обід з індика. По церквах відбувалися відправи з молебнями.

Є НАДІЇ ДЛЯ ЗАКОНОПРОЄКТУ ПРО ЗАПЛАТУ І ГОДИНИ ПРАЦІ.

ВАШИНГТОН. — У Часі одноденної перерви прихильники законопроєкту про заплату і години праці старалися позискати конгресменів, щоб вони підписали прохання віддати цей законопроєкт під дискусію конґресу. Бракує ще 36 підписів до потрібних 218. Колиб це їм вдалося осягнути, то десь у першій половині грудня цей законопроект піде під наради.

ХОЧУТЬ ВИКИНУТИ МАРІНЕЛІЯ.

НЮ ЙОРК. — Буча біля особи Марінелія, повітового начальника та передового провідника з гурту Тамані Голу, не вгаває. В часі виборів прокуратор Дюі закинув йому, що він на адміністраційні посади понасаджував ґенґстерів. Марінелі зіґнорував закид. Тоді губернатор Ліман змусив його оборонятися від закидів. Марінелі заперечив їх. Тепер Ліман написав до Дюі листа й сказав йому, що коли він бажає, то може продовжати цю справу і видвигнути проти Марінелія конкретні докази, на основі яких можна булоб його усунути з його посади.

БУРІ В СМУЗІ СЕРЕДУЩОЇ АМЕРИКИ.

МАЙАМІ (Флорида). — В підрівникових околицях Середущої Америки шаліють бурі й уливні дощі. Внаслідок злив повстали повені. В околицях Гавани повиливали ріки і понищили десятки сіл. Згинули при тім 12 осіб. На острові Джамайка дотепер витягнули 70 трупів. Комунікаційна сітка цілком знищена. Залізничі шляхи унерухомлені на яких два місяці. Недалеко Майамі зник підчас бурі англійський товаровий корабель „Нолінґтон Корт". Урятували 18 моряків, а 17 пропало.

ЗАСТРІЛИЛИ КІНОВОГО ОПЕРАТОРА.

ШІКАҐО.—Два замасковані чоловіки стрінули на вулиці в товаристві жінки кінового оператора Блекера і застрілили його. Догадуються, що Блекера застрілили люди з противної партії в юнії, до котрої він належав. Він сам колись був дуже активним членом юнії і навіть у часі одного страйку підкладав бомби під кінотеатри. За це його мали арештувати в стейті Індіяна, але він сховався до стейту Мішіґен і там під прибраним назвищем дістав працю в одному кінотеатрі.

ПРОПОНУЮТЬ БОРОТЬБУ ПО „БОЛЬШЕВИЦЬКИ".

ДІТРОЙТ. — Юнійні провідники, що належать до комуністичної партії, піддавали гадку в юнії автомобільних робітників, що вийшла тепер на страйк, щоб вони примінили до компанії „Дженерал Моторс" терористичні матоди, бо тільки такими методами робітники можуть виграти страйк. Є побоювання, що певна частина гарячих голов серед робітництва дасться захопити таким кличам.

ДІСТАЛИ ПОРЯДНУ НАУЧКУ.

ДОҐЛАС (Арізона). — Два розбишаки, перебрані за „кавбоїв", напали на поїзд і хотіли його ограбити. При тім вони постріляли кілька осіб. Але інші пасажири не залякалися їх револьверів і, кинувшись на них, розззброїли їх. Потому так побили їх, що вони тепер ледви живі. „Як би не жінки, то пасажири цілком певно булиб злінчували їх", говорив один свідок цеї події.

КРИТИКУЄ ЗАВЕЛИКУ СВОБОДУ ПРЕСИ.

НЮ ЙОРК. — Карло Акерман, професор журналістичного факультету в Колюмбійськім університеті, у свойому звіті до ректора університету, Ботлера, сказав, що треба конче в Америці обмежити свободу друку, щоб не звести на глум засади „свободи слова". Бо певна частина американської преси, заслонюючися „свободою друку", кидає на особи і цілі товариства незаслужені слова осуду. Таке поведення підкопує демократію, говорив Акерман.

СВІТ В ОБРАЗКАХ

ЯК НАВЧИТИСЯ ПЛИВАТИ.

Як хто завізьметься, той навчиться, як це видно з того, що навіть діти-калікі в нюйорському шпиталі дляя дітей з пропуклиною й каліцтвами вчаться пливати. Шпитальна піклуванка, Марія Везлі, вчить їх пливати в цей спосіб, що завішує їх у воді за ремінь. Лікарі вірять, що пливання надається добре на те, щоб навчити калік уживати рук і ніг.

ВБИВ ДІВЧИНУ, БО МАЛА СТАТИ МАТІРЮ ВІД НЬОГО.

В Ярославі знайшли „на шанцях" у Гарбарах мертве тіло 25-літньої Софії Романець з Гарбарів, занятої в фабриці д-ра Ґурґали. Слідство виявило, що згадану дівчину вбив 25-літній Франц Келбіцкі з Ланцутової Руди, який, будучи при війську в Ярославі, запізнався з убитою, а коли довідався, що вона стане від нього матірю, в суперечці вбив її ножем. Келбіцкого передали прокуратурі в Перемишлі.

БАТЬКО 38 ДИТИНИ.

Німецьке інформаційне бюро повідомляє, що 64-літній мешканець Ретем став саме тепер батьком 38-мої дитини. Він має уже третю жінку, так, що його діти походять від трьох матерей. Із 38 дітей живе 34. Старий батько має одночасно вже 60 внуків. Ця родина мабуть найчисленніша в цілій Німеччині.

ТРАҐЕДІЯ ТЕЛЕФОНІСТОК.

Ще одна професія ступнево щезає. Одночасно із заведення телефонічних автоматів число телефоністок щораз більше зменшується. Така сама доля стрінула й англійських телефоністок, де вже цілі їх тисячі зредукували і далі редукують. Англійські телефоністки звернулися до головного директора почт і телеґрафів із протестом проти такої редукції. Одночасно просили, щоб при ліквідації теперішньої телефонічної обслуги давали давнім службовичкам змогу працювати в інших ділянках. Міністер відповів, що може це зробити тільки у відношенні до телефоністок, які не переступили ще 30 літ життя.

Ясно, що професійний союз телефоністок запротестував якнайрішучіше проти цього, домагаючися поширення цієї межі працездатности бодай до 46 літ. Англійські часописи пишуть багато про цю справу і стоять по стороні телефоністок.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ЖАХЛИВИЙ ТЕРОР ФРАНЦУЗЬКИХ КОМУНІСТІВ.

Московські комуністи не побоюються хопитись навіть найгірших засобів, щоб тільки стероризувати свою жертву. Наука не йде в ліс і в останніх часах французькі комуністи теж конкурують у жорстокостях із своїми московськими „товаришами". В одній із ліонських фабрик трапився такий випадок: Два французькі комуністи працювали з 44-літнім робітником Календо при чищенні уладження апарату до споювання металів. Раптом кинулися вони оба на свого товариша, обезсилили його і потім, вложивши йому до уст провід компресора, почали вомповувати до шлунка повітря, аж доки Календо не втратив памяти. Коли згодом перевезено його до лічниці, мусіли йому лікарі перевести негайну операцію. Підчас неї ствердили, що нутрощі трісли у двох місцях. Стан хорого безнадійний.

ЖАХЛИВА СМЕРТЬ.

На стації Снятин—Залуче в хвилині, коли приїхав поспішний поїзд, вискочив з нього один пасажир так нещасливо, що попав під маневруючий паровіз, який відрізав йому голову. Чоловік згинув на місці. Ствердили, що це був турецький громадянин Магмут Фаяр, професор фільософії в Стамбулі. Він їхав з Берліна до Констанци.

НЕ СТЕРИЛІЗУВАВ ГОЛКИ ПРИ ЩЕПЛЕННІ.

Суд у Варшаві засудив лікаря д-ра Кона за те, що спричинив смерть пятьох дітей у Ломжі невмілим щепленням, на рік вязниці та позбавлення практики на три роки. Суд зазначив, що лікар допустився недбальства, бо не стерилізував голки при щепленні.

ВОВКИ В МОЛДАВІЇ.

На громади Біволярі й Сефапезі в Молдавії нападають раз-у-раз стада вовків. Вовки вдираються там інколи й до мешкань. Коло Карнічені на шістьох селян, що їхали возом, напали вовки. Тільки з трудом змогли селяни втекти.

ПОМЕР КОРОЛЬ ЖЕБРАКІВ.

У Варшаві в лічниці помер 87-літній Здзіслав Пшисель, професійний жебрак, караний багато разів за волокитство. Пшисель виховувався спершу в Галичині в одного столяра, опісля виеміґрував до Франції, був опісля в Бельґії й Швайцарії, а вкінці осів у чеській Празі, де оснував жебрачу „академію". Ця академія, де „викладав" єдиний Пшисель, давала йому чималі доходи. Та чеські власті скоро зліквідували цю „академію". „Пан професор" утік до Польщі, де мандрував з міста до міста, орґанізуючи всюди жебрачі союзи. Ці союзи мусіли йому оплачуватися. Крім того Пшисель фабрикував поезії й протижидівські пісеньки та продавав їх ріжним накладцям за порядні гроші. Пшисель мав своїх аґентів по ріжних містах, особливо в Ченстохові. В убранні померлого жебрака знайшли 2,000 зл. та кілька щадничих книжечок.

ВИКРИЛИ ВЕЛИЧЕЗНУ ЗАЛІЗНИЧУ АФЕРУ.

У Тарнові викрили величезну аферу, що полягала на обманній маніпуляції залізничими білетами їзди. Обманці мали більшу скількість справжніх залізничих білетів, що їх подорожні віддають при виході з перону по приїзді. Використовуючи те, що даний білет є важний 24 години, тої самої днини — маючи прим. білет з Познаня до Тарнова, найближчими поспішними окремими післанцями відсилали здобуті білети прим. з Тарнова до Кракова, звідки їх можна було вжити до їзди прим. з Кракова до Тарнова. Продавали ці білети зовсім дешево, прим. з Кракова до Тарнова по 2 зл., хоч нормальний білет коштує там 4 зл. Афера тривала кілька літ. Державний скарб утратив міліони злотих. Арештували шістьох членів банди обманців.

ВБИЛА ЗЯТЯ ВИЛАМИ.

В Мшанці, повіт Теребовля, Марія Доскоч, літ 70, вдарила підчас суперечки свого зятя, 27-літнього І. Мазура, вилами по голові. Мазур за кілька годин помер. Вбивницю арештували.

ГРОМАДЯНСТВО Й СТУДЕНТСТВО СТВОРИЛИ ОДИН ФРОНТ

ЛЬВІВ. — Як відомо, ректор львівського університету видав зарядження, яким домагається від Кожного студента писемної заяви щодо того, з ким він, чи вона, хоче сидіти у викладових салях університету: з вшехполяками, жидами, чи окремо. Українське студентство ухвалило, що національна честь і особиста гідність українського студента чи студентки вимагають, щоб це зарядження збойкутувати. „Здержуюсь від участи у голосуванні тому, що я українець" — так звучить гасло українського студентства. Українська преса підкреслила, що це не є тільки голос самого студентства, бо за цим голосом стоїть рівночасно все українське громадянство.

МОЛОДЬ ПІДЧАС ЛИСТОПАДОВИХ СВЯТ.

МУКАЧІВ (Закарпаття). — Перший Листопад святковано торжественно і на Закарпатті, в Ужгороді й по інших містах. У Мукачеві виступила молодь підчас Листопадової Академії в пластунських однострoях. Вона теж прикрасила гроби похованих у Мукачеві Українських Січових Стрільців вінками з жовто-блакитними лентами.

ДІМ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.

СТРИЙ (Галичина). — Музичне Товариство ім. М. Лисенка в Стрию рішило збудувати Дім Української Культури як тривалий памятник у 25-ті роковини смерти свого Покровителя і Великого Музики — Миколи Лисенка. Вже зачато збірку, яку ведуть при помочі хорів, орхестр і співацких та музичних товариств. Площа вже є. І є вже часть готівки.

ЛЮБКА КОЛЕССА В ЛОНДОНІ.

ЛОНДОН. — Дня 4. листопаду відбувся в лондонській концертовій салі Ґротріян Гол концерт Любки Колесси. Саля була виповнена вщерть. Піяністку витали з ентузіязмом.

„ВСТАЄ КОЗАК З УКРАЇНИ".

ТОКІО. — Появилася японською мовою книжка „Встає козак з України". Це книжка японця М. Цучії. З нагоди появи цеї книжки японська преса закликає земляків студіювати українську справу.

УКРАЇНСЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ НА ФІЛЬМІ.

ПРАГА. — „Факс-фільм" виставляє знимки з українського просвітянського конґресу в Ужгороді, на Закарпатті. Вже з тих знимок видно, що ця українська маніфестація була масова й велична.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ.

КОЛОМИЯ. — Українські музеї не тільки зберігають цінні й дорогі памятники, але теж підносять культурний рівень громадянства, несуть знання і підбадьорюють людей до праці та обєднують націю. Тому кожний повинен хоч раз на рік памятати про цю справу. І ось тому Комітет Українських Музеїв у Коломиї проголосив день св. Михайла, 21. листопаду, „Днем Українського Музею".

ВИЗВОЛЬНА БОРОТЬБА ЗРОБИЛА З НЬОГО УКРАЇНЦЯ.

ЛЬВІВ.—Помер Михайло Татух, нотар з Турки. Був це москвофіл з переконання, але тільки до часу, поки не вступив у ряди Української Галицької Армії, в якій був сотником. По війні щиро служив українській справі й щедро її спомагав жертвами.

УКРАЇНСЬКА СУІТА У ВІДНІ.

ВІДЕНЬ. — Слухачі віденського радія почули 6. листопаду український твір на симфонічну орхестру, композицію диригента-українця Андрія Гнатишина. Суїта складається з чотирьох частин: думки, аркана, кружка та коломийки. Є вона оригінальною творчістю автора. Відограли її члени віденської симфонічної орхестри під орудою капельмайстра М. Шенгера.

ЮВИЛЕЙ ЛИСЕНКА В ЧЕСЬКОМУ РАДІО.

МОРАВСЬКА ОСТРАВА (Чехословаччина). — Дня 10. листопаду передавало радіо концерт, присвячений 25-літтю смерти Миколи Лисенка. В програму входили такі точки: промова, На північ від кручі, Садок вишневий коло хати, Айстри, Вальс оп. 17. ч. 2., Ой Дніпре, Коли розлучаються двоє, Веснянки (мішаний хор). Диригував проф. Йосиф Бартль.

ТАКИ РОЗВЯЗАЛИ ФІЛЮ „ВІДРОДЖЕННЯ".

СТАНИСЛАВІВ.—Не поміг рекурс. Воєвідство таки затвердило розвязання філії товариства „Відродження", що пропаґує, як відомо, тверезість. В діяльності того протиалькогольного товариства польська влада добачує „протидержавну діяльність".

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Тільки Росія і Польща

„Рассвет", російський поступовий часопис, що виходить у Шікаґо, помістив у числі з 20. листопаду статтю, в якій жалується, що „з кожним днем відносини між Польщею і Росією стають усе більше й більше натягненими", що Польща готова піти на союз з тоталітарною Німеччиною, а не держати з демократією і словянськими народами. Часопис боїться, що Польща може станути по стороні Німеччини і піти проти Росії, а це булоб зрадою словянства і загибіллю для самої Польщі. Він переконує Польщу, що націстична політика змагає до розгрому Польщі й цитує відповідне місце з твору Альфреда Розенберґа, себто того, що є речником націстичної заграничної політики, з якого ясно виходить, що Німеччина пре до нового розділу Польщі. Це, як пише цей часопис, не є нічим новим, бо й Маркс та Енґельс були проти самостійности Польщі, проти цього були німецькі кайзери, а націсти тільки продовжують давню традиційну німецьку політику супроти Польщі.

Але й царат був проти самостійности Польщі, пише „Рассвет". Та, пише він, проти цього була тільки урядова Рисія, бо „русский" народ був іншої думки: він, у своїй кращій частині, був проти поділу Польщі, а був за те, що для Росії й Европи є потрібна самостійна Польща. За те, пише він далі, заявлялися всі представники революційної справи в Росії, які взивали поляків до боротьби з царатом під кличем „за нашу і вашу волю". „Русский народ", як тільки визволився зпід царату, зараз заявився за повну незалежність Польщі, а ось тепер, пише „Рассвет", ми свідками, що Польща йде проти тих, що помогли їй визволитись. Та цей часопис вірить, що це тільки польський уряд так поступає, але загал, себто самі поляки, не є проти „русских", і не є проти Росії. „Рассвет" звертає увагу полякам на те нещастя, яке спіткалоб Росію і Польщу, колиб Польща пішла здійснювати ідею Пілсудского й пустилася в „русские степи". Тільки „дружба з Росією і світовою демократією" може бути рятунком для Польщі й виходом з того тяжкого положення, в якім знаходиться східня Европа. А щоб так сталося, треба, на думку цеї ґазети, посилити і відновити давній клич словянських народів: „за вашу і нашу волю".

Ми навели ті погляди не тому, щоб вони були нам нові, а на те, щоби показати, як мало чого навчились від часу перевороту в Росії в 1917 році навіть такі „русские", як ті, що їх представляє „Рассвет". Вони далі пишуть і розвязують складні міжнародні проблеми в такій площині, що є і буде тільки **„Росія".** Вони визнають самостійну Польщу як сусідку Росії. А про Україну й український нарід — ні слова. Україна далі й у тих поступових русских — частина Росії, а український нарід — частина „русского".

АРЕШТУВАННЯ УКРАЇНЦІВ НА ЗАКАРПАТТІ

(Спеціяльна кореспонденція з Ужгороду).

З наказу чеської державної прокураторії в Ужгороді заарештувала чеська жандармерія одного з найактивніших національних діячів, фахового вчителя **Івана Гопка** в містечку Перечині, а разом з ним його брата, дуже свідомого селянина **Михайла Гопка** в селі Невицьке під Ужгородом. Обох відразу замкнули у вязниці ужгородського окружного суду.

Братам Гопкам закидають політичний злочин, якого вони допустилися в той спосіб, що в серпні ц. р. зорґанізували ювилейне національно-церковне свято в Невицьку з нагоди 900-літніх роковин проголошення Преч. Діви Марії царицею України. На згаданім святі мали всі присутні українці медаліони з Богородицею й написом **„Царице України, зеднай і визволь нас!"** За цей текст підняла страшний крик москвофільська, чи пак мадяронська кліка на Закарпатті, в тім числі й тижневик „Недѣля", орган ужгородського єпископа А. Стойки, хоч передтим він сам дав писемний дозвіл на влаштування цього свята.

Москвофільсько - мадяронські, а за ними й чеські часописи безупинно накликували поліцію і **денунціювали** їй орґанізаторів свята. Остаточно добилися свого, бо чеська жандармерія на основі їх підлих і безосновних доносів заарештувала вже братів **Гопків.** Обвинувачують їх за **протидержавну** діяльність, за що, відповідно до параґрафів гострого закону про охорону чехословацької республики, грозить їм висока кара.

Чеська преса нападає обвинувачених демагоґічними вигуками: **„Заарештували українських іредентистів!",** щоб ворожо настроїти проти них чехословацьку публичну опінію й односторонно вплинути на хід судового слідства. Обороні братів піднявся наш ужгородський адвокат, **д-р Михайло Бращайко,** відомий український закарпатський провідник.

Чехи всюди люблять хвалитися своєю демократією, але роблять те саме, що поляки, від яких беруть собі приклад у переслідуванні українського національного руху. Замикають українців до тюрми навіть за невинні церковні торжества тільки тому, що там продавали медаліони з „небезпечним" словом „Україна"... Чеська влада пробує цими арештуваннями й іншими зовсім протидемократичними репресіями стероризувати наших закарпатських діячів, одначе дуже помиляється у своїх плянах. Бо цим чином іще більше загартує піонірів українського національного відродження на Закарпатті й вони тим інтензивніше будуть працювати для свого народу.

О. Лащівський.

ЖИДІВСЬКА СПРАВА В ПОЛЬЩІ

Ми є свідками того, як поширюється на світі протижидівський рух. Почин до того руху дала Німеччина.

Одначе жидів у Німеччині є, порівнюючи, небагато, бо нема більше як 300 тисяч, коли чистокровних німців є до 70 міліонів. Та всетаки Гітлер старається позбутись якнайбільше жидів, бо ніби йде йому тут про душу німецького народу. Він каже, що жиди не почуваються звязані з народом, серед котрого і з котрого живуть, а живуть тільки для себе самих.

За прикладом Німеччини йде тепер Польща. Та тут уже інакше та справа стоїть. На **32** міліони людности в Польщі є понад **3 міліони жидів.** Вони захопили в свої руки передовсім дрібну торговлю, а почасти і ремесло, але й у високих шарах польської суспільности заняли міцну позицію.

Крім того є жиди теж знаменитим чинником польонізаційним, так, як були русифікаційним за часів панування Росії над Конґресівкою та над українськими і білоруськими землями.

І коли тепер вшехполяки розпочали дуже гостру атаку на жидівські позиції, то тимсамим шкодять очевидно й своїм власним плянам: то польщення неполських народів у польській державі.

Та боротьба з жидами виглядає так, начеби поляки вже не мали нічого важнішого від „жидовскеґо питання". Але чи можна так легко зробити кінець тим трьом, а може й чотирьом мілонам жидів? Чи можна їх вигнати, або вимордувати? Ані одно ані друге неможливе. Отже вшехполяки беруться не так до насильних способів, а просто до секатури.

І так, наприклад, польське товариство лікарів ухвалило, що жидів не допускається до того товариства. Але що це жидам пошкодить? Адже є міста й містечка, де тільки жиди є лікарями! Чи хорі тих міст не будуть ходити до тих лікарів по пораду?

Друге: тільки дуже мало жидів (але всеж більше ніж українців) допускається до високих шкіл.

Але і того ще мало: в тих університетах чи техніках кажуть жидам сидіти в окремих лавках, творячи в той спосіб так зване „ґето".

У середніх віках був у західній і середній Европі такий звичай, що жидам призначувано по містах окремі дільниці, і тільки в них вони могли мешкати. Та частина міста називалася „ґето", а й жиди самі мусіли носити на плечах **жовті латки,** щоб їх було можна здалека пізнати.

В Польщі ще таких латок не впроваджують, але „ґето" вже є. Автім останки старого „ґета" полишилися ще й у Варшаві, а то у виді частини міста, що зветься **„Налевкі".**

Отже такі „Налевкі" заводять декотрі ректори чи професори високих шкіл у Польщі і з того приходить безперестанно до бійок між студентами вшехполяками і студентами жидами. Остаточно і так буває, що жиди не хотять взагалі сідати, але стоять між лавками. Це знову лютить професорів вшехполяків, і так доходить знову до демонстрацій та бійок, або й до часового замикання дотичної високої школи.

Ректор львівського університету противився впровадженню такого „ґета" і тому підчас торжественного відкриття нового шкільного року (причім були присутні ріжні високі урядовці, біскуп і т. ін.) зробили йому вшехпольські студенти величезну бучу, кричали та кинули дві смердячі бомби.

Вкінці ректор зголосив зречення зо свого уряду, а коли довідався, що молоді вшехполяки відбувають збори в галі університету (колишнім соймі), він появився також на тім вічу і публично заявив причини свого зречення. Супроти того вшехпольська „молодь" пішла до недалекого „професорського дому" (де мешкає і ректор з родиною) й уладила там крикливу бучу. Саме тоді в ректора лежала в горячці дитина. І тому на другий день жінка ректора оголосила в ґазетах відклик до матерей польок, чи вони похваляють таку поведінку.

Досить, що наступають скандали за скандалами, а до того цілком безцільні, бож це „жидівського питання" цілком не вирішить.

Скандали переносяться і на вулицю, а беруть у них участь і молоді вшехполяки.

І так, на вулиці Академічній у Львові декотрі польочки ходять зо **шпильками** в пальцях та колять ними жидівочок у „мягке тіло".

Тай уже згори грозять:

„Ти жидувко! Ти Сальцю! Заберай сен зараз, єслі не хцеш достаць застшику!"

Такі відносини і події відчиняють очі і декотрим жидам і вони шукають союзників. Тими союзниками мають бути українці, котрих вони самі так завзято помагали досі польонізувати. Я сам іще не бачив жида, щоб читав українську ґазету або книжку. Може хоч тепер прийде яка зміна.

Клим Обух.

ПРИПОВІДКИ РІЖНИХ НАРОДІВ ПРО ГРОШІ.

Англієць каже: Хто воює золотою зброєю, має найпевнішу поруку, що переможе. Золотий якір можна закинути в кожній пристані.

Баски (окремішний від еспанців нарід, що живе в північній Еспанії): Срібний молоток розібє залізні двері. Нема такого замку, що не дав би відчинитися золотим ключем.

Болгарин: Хто ґрає на золотій сопілці, легко знайде танцюристів. Золотого буйвола застрілиш тільки срібною кулею.

Венеціянець: На срібну вудку ловляться золоті риби. Срібний якір легко знайде золоте дно.

Італієць: Хто має дукати, тому кажуть: „Пане". Хто має гроші і поле, для того не ставлять шибениці. Коли маєш забаґатіти, мусиш мати вуйка в чортовім домі.

Німець: Коли володієш грішми, володієш світом. Один квінтал (чверть лута) золота важить більше ніж сотнар права.

Українець: Золота швайка (шило) мури пробиває. Золотий обушок скрізь двері відчинить. За гроші тільки рідного батька не купиш. Хоч в голові пусто, аби ґрошей густо. Без грошей чоловік не хотя до хати. Йому дідько гроші ті до хати. Йому дідько гроші носить. Багатому і в пеклі добре. Багачам за гроші і гроби хорощі. Умер багатий: ходім ховати! Умер убогий: шкода дороги! Багатому чорт дітей колише, а бідному й нянька не хоче. Багач рахує гроші, а бідний воші. Багачеві вітер гроші несе, а бідному половою очі засипає. Нині баґацтво, завтра жебрацтво.

ГЕЙ, ХЛОПЦІ, ВІДВАЖНО!

Гей, хлопці, відважно! Гей, хлопці, завзято
У бій!
Цього не лякаймось, що впаде багато,
Мерщій!
Бо лютий вже ворог не дає нам жити
Ні раз.
Треба, хлопці, діло батьків докінчити,
Вже час!
Годі все неволю ворожу терпіти!
За що?
Нас діло святеє чекає на світі
Одно.
За волю Вкраїни готові ми вмерти
Якстій.
Гей, хлопці, відважно! Гей хлопці, завзято!
У бій!

Микола Горішний.

Г. Ф.

НЕ ХОЧЕ НЕБА!

Так то часто буває з нерозважними молодими вітрогонами! Ніколи, в нічім не знає міри і потому гірко покутує. Як піде на музики і як стане гуляти; ще як на музиках є любка, то парубок також не знає стриму. Задихається, розігріється, впріє так, що сорочку можна викручувати. Потому напється зимного пива або води, вийде на холодний вітер, і... чорт його возьме.

Такий нерозважний був також молодий парубок, Павло Грайчак. Він мав дівчину Настуню, в селі був празник. На тім празнику заробив собі запалення легенів. Лежить в ліжку без тями. Настуня сидить коло нього, доглядає...

— Не плач, Настуню, — каже Павло, — бо я вже йду до неба. Просто до неба і до асентирунку.

Душа Павла ледви проглотилася до того неба, бо рекрутів пхалося така сила, що небесні ворота геть собою загатили.

В небі асентирував сам Господь Бог, перед котрим кождий рекрут, себто душа кождого небіжчика мусіла докладно висповідатися. І Павло, хоч троха не вмер, так боявся, пішов до Господа Бога. Коли вже побачив Творця неба і землі, йому неначе ноги повідіймало.

— Ходи но сюди, Павле, ходи! — гукнув Господь Бог, побачивши, що рекрут такий несмілий. — Ти мабуть добрий грішник, коли мене боїшся.

— Раз мати родила! — погадав собі небіжчик Павло, і скорою ходою підійшов до найвищого судді. Стоїть перед небесним троном, капелюх мне в руці. Господь Бог змірив його острим поглядом. Під Павлом коліна згиналися.

То не жарти, мати двацять пять літ і тоді, коли найбільше тягне до гріха, сповідатися перед таким суддею, який має змогу скарати такою вязницею як пекло з вічним вогнем!

— Як виглядає твоя совість? — спитав Бог Отець. — Дуже заснічена й завалена гріхами? Мабуть одної грішної шпильки не докинув би, бо вже місця нема? Ге?

— Та, — відповів Павло покірно, — чиста вона не є, та моя совість. Трохи тих гріхів там буде. Що правда, то не гріх.

— Добре, дуже добре і гарно, що не викручуєшся, не вибріхуєшся, — каже Господь Бог ласкаво і випогодив насуплене чоло. Зараз побачимо, які то ті твої гріхи! Перша заповідь каже, що вірити треба тільки одному Господу Богу. Подумай, і пригадай собі, чи ти робив це?

— Погано! — погадав собі Павло і почіхався за вухом. — Він добирається до мене параґрафами.

— Ну? — наглив Господь Бог і знов насупив брови. — Коли боїшся сказати, то ти мабуть в Бога цілком не вірив!

— Вірив, вірив, Господи Боже! — відповів Павло, — та не лиш Тобі одному. Я вірив ще нашому учителеві і нашому парохові, та потому пізнав, що вони себе обріхують. Поза Тобою, Господи Боже, я нікому не вірив, а дівкам то вже цілком ні!

Господь Бог подобрів троха і каже:

— Ти не вірив дівкам? Я гадаю, що вони тобі ще менше... Щож далі? В церкві я бачив тебе мало коли.

— Бо інший звичай в нашім селі, інший в сусіднім. Коли у нас служба Божа що лиш зачинається, в сусіднім селі вже по Службі.

— Щооо? То ти тому не годен бути в цирқві? Тиж маєш нагоду бути двічі в церкві. Раз в своїм селі, раз в сусіднім. Хоч я всевідучий, то таки не збагну, чому це перешкода для тебе?

— Велика перешкода, — відповів Павло. — В сусіднім селі живе моя Настуня. Як би я пішов на Службу Божу до нашої церкви, то не міг би прийти до сусіднього села тоді, коли там Служба вже скінчилася і Настуня вийшла з церкви. Ти, Господи Боже, не розумієш цього, бо тобі дівчата не в голові...

— Нехай Господь Бог боронить! — крикнув Господь Бог. — Це гріх, а грішити я не думаю!

— А я, що правда, то не гріх, я той гріх дуже любив...

— Ну, ну, досить того! Ще якими гріхами ти прогнівив Господа Бога? До мого вуха дуже часто долітали твої проклони...

— Милий Боже! — відповідає Павло. — Та воно правда. Тут в небі, де не маєте ніяких клопотів, де нема біди, вам всім не штука мати добрий гумор і не сердитися. Інакше нам, робучим волам на землі! Коли не сходяться кінці, хоч як гаруєш, коли тобі у всім іде як з Петрового дня, то буває, що хоч би був такий терпеливий як сам Господь Бог, не видержить і заклене.

— Ну, ну. Вірю тобі, що так може бути. Тепер ти вже не дожидай моїх питань. Ти не дитина і память маєш добру. Реєстр твоїх гріхів мабуть добре сидить в твоїй голові. Вичисляй їх сам.

— А маєш ти, Господи Боже, так багато часу? Бачу, ще купа інших тиснеться до Твого трону.

— Нехай зачекають! — відповів Бог Отець. — Маю час, бо я вічний.

Павло став сипати гріхи як з рукава. Коли люди ішли до церкви, то він ішов до коршми, то до лісу, то... найчастіше бігав за дівчатами. На празниках, на весіллях і на всяких музиках пив як швець і викликував бучі, бився так, що хата трялася; здемолював неодну хату. В ночі ходив попід вікна, де були дівчата, щоби їх виманювати у садок. Не одного, що ліз йому в дорогу, побив так, що до шпиталю, відвезли його. Ти, Господи Боже, хіба сам знаєш, як то буває, бо ти всевідучий!

— Далі, далі, бо твої гріхи дуже цікаві, — каже всевідучий. Нарешті Павло вичерпав увесь свій матеріял. Господь Бог зробив таке строге лице, що парубок з жаху аж упрів. Обережно озирається, чи це підходить до нього чорний з ґралями і з рогами, щоби забрати з собою до пекла.

— Хлопче! — промовив Господь Бог. — Добру порцію гріхів маєш. Чорт мав би з тебе велику потіху.

Павло ще раз озирнувся та нічо таке, як чорт не стояло за ним. Лиш його (не чорта, а Павла) ангел хранитель злегка махав своїми срібними крилами, додаючи свому пікнованцеві духа.

— Хлопче! — знов забалакав Господь Бог. — Що ти сказав би, як би я змилосердився над тобою і відіслав тебе назад на землю? Поправишся? Вже не будеш так грішити?

— Можна би зробити пробу, — сказав Павло. — Якийсь час, може бути, що дещо не повториться.

— А будеш ти вірити в мене?

— А чомуж би ні? Буду. Бігме, що буду!

— Будеш пильно ходити до церкви?

— Стрібую. Безпечно буду ходити, як Настуня не буде ходити до своєї.

— І будеш виминати всякі бійки і не будеш кидати проклони?

— Гм. То не так легко перемогти себе, як мене хто змушує до того. Лиш подумай, Господи Боже, то не до моїх гріхів допишеш ребро, зломане такому парубкові, що пхається до моєї дівчини. То буде його гріх, бо він визвав мене!

— Не будеш бігати за дівчатами? — питає.

— Го, го! — крикнув Павло. — Ще лиш те хибує Тобі, Господи Боже? Ні, ні, цього я не втну і не хочу. Волію лишитися тут...

— Що? Ти вдурів?? Тут до пекла підеш!

— Милий Боже, лиш троха подумай! — кричить парубок щораз голосніше. — Що Тобі прийшло до голови? Що цілий світ держить укупі, як не любов? Я один маю бути винятком? Що на те сказала би моя Настуня? Павло затягнув:

„Чорні очі, як терен, колиж ми ся поберем?"

— Будеш ти тихо, зухвалий хлопче?! — крикнув Господь Бог. — Ти з царства небесного коршму робиш?

Бог витягнув руку і дав чортові знак. Павло бачить, що чорт біжить до нього, щоби його взяти на свої ґралі.

— Не дамся! — погадав парубок і став утікати. Заки чорт прибіг до нього, він допав до воріт, перескочив поріг неба і став падати вниз. Летів, летів і гепнувши собою об землю крикнув:

— А то що? — спитав, розплющивши очі.

Лежить в своїм ліжку. Настя тримає його за руку і з жахом питає:

— Як тобі, Павлуню? Ти чого так крикнув? Коби розум вернувся тобі! Ти верзеш щось таке чудне... Ми гадали, що ти вже відходиш від нас... на той світ.

— Настунечко! — каже Павло, здивований, роззираючися по кімнаті. — Кажеш, що я кричав? Та я справді хотів би кричати з утіхи, так мені тепер легко! Погадай собі! Тепер снилося мені, що я вмер і Господь Бог вислав мене до пекла. Як би не те, що ти вхопила мене, був би мене вхопив чорт. Спасибі тобі, Господи! Настуню! Як ти коло мене, то іншого царства небесного не треба мені!

З ДНЯ

СЛОВА БЕЗ ЗМІСТУ.

Раз славний американський гуморист і письменник Марк Твейн сказав, що ґазети і ріжні друкарські видання не повинні платити авторам статтей „від слова", тільки повинні платити за цілу статтю, а рівночасно з тим повинні від загальної заплаченої суми відтягати певну суму за кожне непотрібно вставлене слово. Тоді, казав Твен, платилиб за зерно, а не за полову. Колиж видавці платять від слова, то автори напхають у свої статті стільки непотрібних слів, що фактично вони дістають заплату не за зерно, тільки за полову.

Подібне сказав недавно економіст Стюарт Чейз на виставі книжок у Ню Йорку. Колись Чейз започаткував був видавання „Консюмерс Рісерч", у якому поучував людей, де і як купувати добрі й дешеві продукти. Тепер, на виставі книжок, Чейз сказав, що хотів би взятися до навчання людей, як і де набувати добрі і повні змісту друковані слова.

СЛОВА З ВІДМІННИМ ЗМІСТОМ.

Але клопіт зо словами, говорив далі Чейз, полягає не тільки в тому, що вони можуть бути без змісту, але також у тому, що люди в одні і тім самім слові часто розуміють якийсь цілком відмінний зміст. Чейз говорив, що він читав у житті багато книжок з фільософії, педагоґіки, економіки, і хоч мав потрібну освіту, то проте часто не міг зрозуміти тих книжок. А причиною було це, що автори, хоч уживали тих самих наукових виразів, кожний з них надавав тим виразам цілковито відмінний зміст.

Візьмім слово „фашизм", викладав далі Чейз. Те слово є нині найбільш уживане з усіх інших слів суспільного змісту. А проте — твердив він на основі спеціяльних дослідів над тим словом — дуже тяжко знайти дві особи, щоб тому слову надавали один і той сам зміст. Подібно з „соціялізмом", „демократією", „диктатурою", „індивідуалізмом" і т. п.

Через те, що люди одним і тим самим словом надають ріжні поняття, вони сваряться, а нераз і зводять завзяту боротьбу. Дуже часто буває таке, що двоє людей фактично мають одні і ті самі погляди на суспільне життя. Але ті погляди вони вбрали в іншу форму, назвали їх іншими словами. І ось через те вони починають сварку, а навіть стають завзятими суспільними ворогами. Часто така боротьба лишається невиясненою і закінчується драматично. Але нераз буває таке, що якісь два противники після довгої і завзятої боротьби засядуть разом до одного стола і, поговоривши щиро з собою, на превелике зчудування приходять до переконання, що вони фактично мають одні і ті самі погляди на дані справи, тільки назвали свої погляди іншими словами. І ось ті завзяті противники переміняються нагло у приятелів.

ЩО ТРЕБА НА ЦЕ РОБИТИ?

Як запобігати таким необґрунтованим ріжницям думок? Отсе питання повинні брати під увагу всі ті, що мають якесь відношення до збірного громадянського життя, а також ті, що виховують молодші чи старші покоління.

Ріжниця в ідеях, суспільних струях, безперечно є. Демократія і диктатура, індивідуалізм і колективізм, соціялізм і капіталізм, це таки цілковито протилежні струї. Але їх ріжниці є виразно видні щойно в їх крайніх межах. У середніх межах ріжниці затираються; вони переплітаються до тої міри, що нераз тяжко відрізнити одно поняття від другого. Бо нема на світі цілковитої свободи, абсолютної демократії, в якій воля одиниці, а навіть широкого загалу, не булаб хоч дрібку обмежена й котрольована меншістю; з другого боку, нема цілковитої диктатури, в якій одиниця не малаб певного круга свободи й впливів за загально громадянські справи. Нема капіталістичної системи без більшої чи меншої частини соціялізму, як також нема соціялізму без більшої чи меншої частини капіталізму. Найбільший індивідуаліст мусить числитися з колективізмом, і в найгрізнішому колективі одиниця проявляє індивідуалістичні склонності. Одне поняття все зачіпає територію другого, і навпаки.

Завданням тих, що виховують загал і мають якесь посереднє, чи безпосереднє відношення до громадянського життя, є точно означувати, що вони розуміють під даними словами, який зміст вони в нього вкладають. Щойно тоді вони можуть робити з тих слів ужиток. Без попереднього вияснення, чи подання дефініції, ті слова — і то такі втерті як „демократія", „фашизм", „свобода", „індивідуалізм" і т. п. — будуть лише пустим звуком, який бавить вухо, але баламутить розум.

ВИСТЕРІГАЙМОСЯ ФРАЗЕОЛЬОҐІЇ.

Коли серед чужинців процвітає ось така пуста фразеольоґія, то в українців та фразеольоґія часто набирає форм нерозумного пустомельства. В нас нераз можна подибати „соціялістів", чи „соціялістуючого", що то напамять, без застанови, мимрить про „фашизм", „диктатуру", „тоталітаризм", авторитаризм" і т. п., причіпляючи ті вивіски людям, які не мають з ними нічогісінько спільного.

З другого боку можна також подибати „націоналіста", який бомбастичнo говорить про „волюнтаризм", „засаду власних сил", „кров і залізо", „світовідчування", — не даючи пояснень, що саме під тими назвами він розуміє.

І в нас багато людей орудують високопарними словами з „розмахом" і самозадоволенням. Навіть мають таке внутрішнє переконання, що тим вони „освідомляють" маси, хоч фактично таким своїм неясним і неозначеним орудуванням крилатих слів вони тільки одурюють маси, а себе духово присипляють.

Службовик: Прошу не гніватися, пане директоре, та в мене вдома дитина по ночах так страшно кричить, що я ні на хвилинку не можу всну**ти.**

Директор: — То приходіть до офісу з дитиною!

Ірина й Емілія Барбер, яких батько є предсідником 364 відділу У. Н. Союзу в Кливленд, О., відвідали Рідний Край. Обидві є членицями Молодечого Департаменту У. Н. Союзу у від. 364.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Відчит посла Дейвиса.

Товариство Українських Професіоналістів запросило до Філядельфії на відчит посла британійського парляменту, Риса Дейвиса, і той відчит відбувся 31. жовтня б. р. Посол говорив про положення в Европі, а зокрема про українську справу, себто про те, яку вона відграє ролю як світова проблема.

Після Дейвиса представив місцевий адвокат І. Дудун, згадавши про його приязне відношення до українців, виявлене на терені англійського парляменту і деінде.

Відчит відбувся в Укр. Домі Громадян. Присутніх було коло 300 осіб.

Бесідник говорив надзвичайно цікаво й дуже приступно. І тому всі його розуміли і були дуже задоволені. Посол Дейвис підніс багато дуже важних думок, зокрема коли говорив про потребу поширення української пропаґанди. Тут він підкреслив, що на тім полі моглиб багато добра зробити українці в Америці, а голос Злучених Держав всюди має велике значення.

По відчиті присутні ставили послові Дейвисові ріжні питання, щоб дізнатися ближче про відносини в Европі та про те, які вигляди має Україна на те, щоб можна було її якнайскорше визволитись. Питання були такі, що можна було відразу пізнати, що були обдумані й серіозні. Це приємно відмітити, бо ті питання походили головно від нашої молоді, від тут роджених наших хлопців і дівчат.

Зазначимо, що були одиниці, що не були задоволені з відповідей посла Дейвиса. Вони хотіли, щоби посол Дейвис дав їм запоруку, що Анґлія піде воювати за Україну, якби так українці розпочали війну з Польщею. Інші були незадоволені тому, що посол Дейвис не сказав їм отверто, що треба піднімати революцію, щоб визволитись.

Та зазначимо, що хто хотів розуміти посла Дейвиса, той його добре зрозумів. Він не давав пустих запевнень, ні не складав пустих заяв. Він подавав факти як такий, що займається міжнародніми проблемами. Вже те, що він добачує вагу української справи та що він симпатизує з визвольними змаганнями українського народу, нас тішить. Ми бачимо, що маємо в ньому нашого прихильника. І це треба цінити.

Товариство Українських Професіоналістів дякує отсим усім тим численним громадянам, що прибули на той відчит, а зокрема дякує Товариству Американських Громадян, що відступило галю на відчит безплатно. Дякуємо й Американським Ветеранам, що поставились до цього прихильно та ще зложили $5 на покриття коштів. Як теж дякуємо Обєднанню Українських Організацій в Америці, що з нами кооперувало.

За уряд Тов. Українських Професіоналістів:

адв. Іван Дудун, голова,
Стефанія Монастирська, секретарка.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЧОМУ НЕ ДОПИСУЄ ЗАГАЛ?

Не можна сказати, щоб у нашім народі не було людей, що є спосібні на велику посвяту. Маємо багато прикладів геройства. Маємо свідомі й чесні одиниці, які віддають народній справі час, труд і знання. Та всежтаки не маємо своєї держави. А чому? Бо наш загал не дописе. А чому не дописує?

Відповідаючи на те, треба оглянутись навкруги себе. Кого ми вважаємо своїм близьким? Ще батька, матір, брата чи сестру, то ближчих кревних, ми звикли вважати „своїми". Але інших, таки тих, що є тої самої, що ми, крови, вважаємо поправді „чужими". Може ми так їх не називаємо, але в практичному житті так поводимося з ними, як з чужими. От утратить наш чоловік роботу, або шукає роботи. А чи є багато таких, щоб йому допомогли в тій шуканині? Чи є багато таких між нами, щоб допомогли нашому чоловікові тримати роботу, коли його з неї видаляють? Лишаємо кожного на ласку Божу і на його власну голову. Кожний — сам за себе. А якжеж має існувати між нами тісніший звязок, як ми маємо почувати себе загалом, коли ми не відчуваємо один до одного сердечнішого відношення? І то ще тоді, коли ми є живими свідками, як в інших народів буває зовсім інакше.

А берім іще такий випадок, що чоловік утратив роботу, ні не годен працювати в фабриці, й закладає собі бизнес, так як це буває в інших народів. В інших радіють, що якась людина взялася до бизнесу. А в нас зараз повідають: „От захотілося йому паном бути! Хай іде до роботи так як я". Якаж може бути між людьми одного й того самого народу любов, коли ось такі річи мають місце?

Це є важна справа, бо через такі наші прикмети, ми, як загал, не зростаємо в силу, а підупадаємо. Треба нам уміти добачувати свої недостачі й старатися себе поправити. Нам треба дійсно відчути духа Шевченка й обняти кожного з нас, і найменшого брата, а тоді допера усміхнеться наша заплакана Мати, тоді допера створимо силу, бо створять її не одиниці, а загал.

П. Г.

— Ти дала мені довго ждати, Наталю. Чи ти не чула дзвінка?

— Я чула, одначе щойно за третім разом.

AN ALL YOUTH LECTURE

The All Youth Lecture, given in Jersey City, at the Ukrainian Home, a few weeks ago, brought forth a good-sized audience. The lecture was sponsored by Branch 75 of the ODWU.

Miss Julia Kusy acted as chairlady, and also spoke on the necessity of Youth taking an active part in the Ukrainian struggle for national freedom. The main speaker was Mr. Walter Bukata of Elizabeth, N. J., who delivered a splendid talk on the Ukrainian Nationalistic movement, and how it was mistakingly being charged with Fascist tendencies.

Mr. Eugene Lachowich was another speaker, and he likewise showed the differences between Nationalism and Fascism; and also spoke on the work Ukrainian youth was doing abroad. Miss Julia Kusy then proceeded to lead the discussion. A lively time followed.

Such All Youth Lectures should be given more often, for not only do they give the Youth an opportunity to discuss various problems and issues that confront them, but also create a better understanding among them.

ANNA M. SERAFIN.

PHILADELPHIANS FORM POLITICAL ASSOCIATION

The Ukrainian-American Political Association of Pennsylvania was formally organized in the Ukrainian Hall, Philadelphia, on October 9th, when 23 city wards were represented.

The purpose of the Association is to unite all American citizens of Ukrainian descent, first in Philadelphia, and then in Pennsylvania, in order to attain political recognition.

The Constitution, as prepared by the Committee, of which Major Michael Darmopray is chairman, was accepted, with minor revisions.

On October 24th a political rally was held in the Ukrainian Hall. Former Congressman Fenerty and County Commissioner Witkin, Republicans, addressed the assemblage numbering 200. Dr. Paul Dubas and Michael Rebak spoke in Ukrainian, explaining why this Association was organized, why it is necessary and why all Ukrainians should support it. Major Darmopray presided, and a resolution was adopted to support the Republican ticket in the coming municipal elections. Three Ukrainians have already received positions in City Hall.

A. Y.

STRILTSI CLAIM NEWARK TITLE

The Ukrainian Sitchovi Striltsi of Newark are claiming the Ukrainian title of that city. We feel with the team we have that we are justified in doing this. In three games that we have played we have come out victorious. We have defeated some of the best teams around Newark, namely, the Ukrainian Elizabeth Social Club, Hudson A. A. of Kearny, and lately the Hillside Sports Club. Last year two certain Ukrainian teams played for the city title but they excluded us because of a personal reason. The winner in that game was the team that we had beat by a big score in the beginning of the season. We are a heavy junior team but so far have played seniors. I, as manager, have tried to arrange games with those teams but they refused to play us. So therefore we claim the title.

I appeal to all the managers to get together, and work for the good of one another and make the Ukrainian name stand high in the ranks of sportsmanship. Have each each city form a "Ukrainian City League" to get keener, cleaner Ukrainian competition and to draw all the Ukrainian youth together.

SAM SOSNICKY, Mgr.
of Ukr. Sitchovi Striltsi.

ПОСМЕРТНА ОПОВІСТКА

Дня 24-го листопаду померла в 20-тім році життя Теся Муляр, членица відділу 156-го У. Н. Союзу в Честер, Па.

Покійна полишила родичів і двох братів. Похорон відбудеться в суботу рано, дня 27, в годині 9-тій з дому жалоби 716 Morton Ave., Chester, Pa.

В. Й. П.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ.

З весілля на інвалідів.

Дуже гарний звичай завівсь у нас в Америці збирати при всіх нагодах датки на рідний край, на всякі народні і добродійні цілі.

Не забули про цю справу також гості на весіллі в громадян Г. П. Лучків, які віддавали свою доньку Анну. Вони зібрали між собою $11 на інвалідів. Гроші вислали через Обєднання.

Гість.

ГЕМТРЕМК, МІШ.

З ювилею на інвалідів.

Дня 7. листопаду ц. р. громадяни Яків і Ева Марищаки святкували 25-літній ювилей свого подружого життя. Ювиляти є добре відомі в нашій громаді, обоє є членами У. Н. Союзу. Тому їх приятелі справили їм несподіванку, влаштовуючи їм цю забаву. Гості при веселій забаві не забули про вищі цілі і на зазив гром. Головчака зібрали $24.60 на українських інвалідів. Збіркою занявся М. Яремишин. Зложили по $5: Яків і Ева Марищаки, Д. С. Свободян; по $1: М. Яремишин, М. Головчак, Н. Онисько, А. Онисько, І. Клиш, П. Кузик, Т. Мимрик, Н. Кубрак, Чупка, В. Огродник, Д. Строїч, В. Бугай, пані Вачинська, Г. Палюляк; дрібними 60 ц.

На зборах т-ва Івана Франка, від. 146 У. Н. Союзу, з каси доложено $5. Члени Т-ва зложили від себе $5.60. Разом усіх грошей зібрано $35.20. 15 центів кошти висилки. $35.05 вислано через Обєднання на інвалідів.

М. Головчак.

МОНЕСЕН, ПА.

На інвалідів.

В часі панахиди в українській прав. церкви св. Миколая зібрано на інвалідів $3.70.

ВИЛИЕМСТАВН, Н. ДЖ.

З Листопадового Свята на інвалідів.

В неділю, 7. листопаду ц. р., по Службі Божій о. Рудакевич відправив за поляглих борців за волю України панахиду, при якій візвав присутніх зложити жертви на українських інвалідів. Підчас панахиди зібрано $4.25. Пізніше доложили від себе отсі громадяни: Й. Аркатин $1.50; по $1: П. Беднарський, І. Бабій, І. Мазовський; по 25 ц.: Д. Червінка, М. Лишай. Разом $10.25. Гроші вислано через Обєднання.

І. Бабій.

ГЕМТРЕМК, МІШ.

На дім Лесі Українки.

На заклик централі Союзу Українок Америки наш 26. відділ С. У. А. виасигнував з каси $10 і вислав до централі на відкуп дому Лесі Українки.

Як тільки появилася в нашій пресі вістка, що дім, у якім жила й творила наша славна поетка Леся Українка, є на продаж, всі ми відчули, що цей дім не може залишитися у чужих руках, а мусить перейти в українські руки. З цього дому мусить бути створений свого роду музей, у якім булиб зібрані памятки по нашій великій письменниці. Це зрозуміла управа С.У.А. і ми певні, що це зрозуміє кожний відділ цеї організації, а далі і кожна свідома українська жінка. Тепер черга на те, щоб це розуміння зазначити жертвами на згадану ціль.

А. Ганиш.

ЛУДЛОВ МАСС.

З весілля на рідний край.

В нашій місцевості гром. Степан і Тереса Костів, обоє члени тов. ім. І. Франка, місцевого відділу У. Н. Союзу, віддавали 30 жовтня ц. р. свою доньку Анастасію за Теодора Акамовича. Родичі Анастасії дуже добре знані в наших околицях, тому на весілля зібралося гарне число людей, котрі, забавляючись, не забули за інвалідів у старім краю. На заклик Д. Харка гості зложили жертву в сумі $8. Зложили по 50 ц.: Т. Акамович, С. Костів, Д. Харко, І. Малик, М. Жовта, Місьчек, Дж. Донга; М. Мельник 35 ц. Решта дрібними. Гроші вислано через Обєднання.

І. П.

— Чи ви вірите в чуда? — спиталась одна пані професора академії мистецтв.

— Вірю! — відповів рішучо професор.

— Цікаве. А чи можете це умотивувати? Певно ви щось пережили з тієї царини?

— Так. Та гадаю, що вистане вам, пані, як пригадаю Рубенса. Відомо є, що він намалював приблизно дві тисячі образів, а в спадщині по ньому осталися чотири тисячі, яких автентичність уважають безсумнівною. Чи то не чудо?